

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויוזנפלד שליט"א

רח' הרב סלנט 7, ירושלים, טל' 050-4102044

מנצח, ולפניו ז' ימים למולד (ע' במשנ"כ סי' חנו, כא; וע' בחיי מוהר"ן סי' תפג, וע' לקוטי הלכות קריאת התורה ה"ו אות ו) שאם נבוא לשהות ולחכות לקיים בהידור - לבסוף לא נעשה כלום, (ובענין ברכת הלבנה - לבסוף יתכן שיהא גשום או מעונן, ויפסיד קידוש הלבנה). וזה בחיי "בא אל פרעה". ל' הפרעות מניעות וביבלולים, ובהם ואתם ובתוכם תקפוץ לעבוד את ה'. וחכור לטוב ידידו ר' יהודה לייב פראנק זצ"ל (בן ידיד נפשינו הרה"ג הרה"ח ר' נחום יצחק זצ"ל, חתן הצדיק הקדוש ר' שמואל שפירא זצ"ל, כולם אנשי היקרים שביקרים) שידוע שעבד את ה' ועסק בתורה

כשהמולה רבה בסביבו (נכדים, אורחים וכו') באילו דבר לא קרה, וכן ראיתו לפני ארבעים שנה בפורים בשול במא"ש כשרעש גדול והמולה רבתי מסביבו, והוא עסק בתורה כאילו דבר לא קורה. אשור לו. וכך נאה וכך יאה ויהי רצון ששום דבר בעולם לא ימנע מאתנו עבודת ה'.

בברכת התורה וכו"ם

שמעון יוסף הכהן ויוזנפלד

מדרש

דבר אחר, כי אני הכבדתי את לבו, אמר רבי יוחנן מכאן פתחון פה למינין לומר לא היתה ממנו שיעשה תשובה, שנאמר: כי אני הכבדתי את לבו. אמר לו רבי שמעון בן לקיש יסתם פיהם של מינים, אלא (משלי ג, לד): אם ללצים הוא יליץ, שהקדוש ברוך הוא מתרה בו באדם פעם ראשונה שניה ושלישית ואינו חוזר בו, והוא נועל לבו מן התשובה כדי לפרע ממנו מה שחטא. אף כך פרעה הרשע, כיון ששגר הקדוש ברוך הוא חמש פעמים ולא השגיח על דבריו, אמר לו הקדוש ברוך הוא אתה הקשית ערפך והכבדת את לבך, הריני מוסיף לך טמאה על טמאתך, הוי: כי אני הכבדתי את לבו. מהו הכבדתי, שעשה הקדוש ברוך הוא

את לבו ככבד הזה שהיא מתבשלת שניה וארטסיס נכנס בתוכה, כך נעשה לבו של פרעה ככבד הזה ולא היה מקבל דבריו של הקדוש ברוך הוא, הוי: כי אני הכבדתי את לבו וגו'. (שמות רבה יג, ג)

התיקון הכללי

אלקי חסדי, יקדמני... (תהלים נט, יא).

הוא יתברך יקדם אותי, כי כל אחד רוצה להתקדם בחיים - זה בעבודה זה בפרנסה, וזה בכבוד והיררכיה (כ"א לפי ענינו), ואני מבקש ממך אלקי חסדי, שאתה תקדם אותי בעבודת ה', ובהבנת עומק תורתך, הן בנגלה הן בנסתר.

א"נ פ"א אלקי בבקשתי שחסי יקדמני ובזכות חסדי שעשיתי אשר בא לפני לפניך, ומקדים בואי אליך, אוכה לישועה ברוחניות וגשמיות.

א"נ אלקי חסדי יקדמני, נא תקדם ותזרו ישועתי, כי כלו כוחותי וכליון עינים לישועה, ותש כוחי הגשמי והנפשי, ובקשתי שאלוקים כבר יראני בשוררי. ל' ראייה כמו אשורנו ולא קרוב (במדבר כד, יז). כלומר כפרש"י, יראני מה שאני תאב לראות, כלומר מילוי בקשותי וציפיותי. (מתוך הספר "שי למורא" פרוש על תה"כ)

לע"נ עמיהו בן משה ז"ל * לע"נ הכיבה בת תמו ע"ה * יוזנ הגון ליוסף בן נחמה * מול טוב מבני הישיבה לשי דוד קורו

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר בא לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. "ויאמר ה' אל משה בא אל פרעה" (שמות י, א).

כי כל יהודי צריך לעסוק תמיד בעבודת ה' בכל המצבים. בין כשקל בין כשקשה, ובין כשזורם ונחמד ונעים ובין כשיש מניעות רבות שונות ומשונות, בין כשיש חשק ובין כשאין, בין כשאין טירדות ובין כשיש, בין כשמושב ברענו, ובין כשהוא מבלבל מכל סיבה שהיא. כגון כשאדם

בא ללמוד ולעסוק בתורה הקדושה, צריך לקפוץ לתוך הספר וללמוד "כאן ועכשיו", בכל מקום ובכל זמן ומצב, כי אם יתפנק ולא יתחיל ללמוד עד שיהא שבע ורווי ופרנסתו מצויה ומסודרת, ובמוג אויר נוח, ובכסא וסטנדר המתאימים לו ומוצאים חן בעיניו, וכן בגמרא וספר בצבע ודפוס וכו' הנראה לו, ולא ילמד בבית כי אשתו והילדים

ואורחים מפריעים לו, וגם לא בבית המדרש, כי הקולות מפריעים, וכו' וכו', אם כן לעולם יתבטל מעסק התורה ועבודת ה', וכל זה כלול במה שאמרו חז"ל (אבות פ"ב מ"ד) אל תאמר לכשאפנה אשנה שמוא לא תפנה, אלא יש לצלול בים התלמוד ועבודת ה' בלי תנאים מוקדמים, וכמות שהוא, ואפילו מרגיש טוב מבחינה בריאותית, ואפילו הוא חולה, וכמו שפסק הרמב"ם (הלכות תלמוד תורה פ"א ה"ח) ז"ל כל איש ישראל - חייב בתלמוד תורה, בין עני בין עשיר, בין שלם בגופו בין בעל יסורים, בין בחור בין שהיה זקן גדול שתשש כוחו, אפילו עני המחזור על הפתחים, ואפילו בעל אשה ובנים חייב לקבוע לו זמן ללמוד תורה ביום ובלילה שנאמר (יהושע א, ח) והגית בו יומם ולילה. גדולי חכמי ישראל היו מהן חוטבי עצים, ומהן שואבי מים, ומהן סומין,

ואעפ"כ היו עוסקים בתורה ביום ובלילה, והן מכלל מעתיקי השמועה איש מפי איש משה רבינו. עד מתי חייב לעסוק בתורה? עד יום מותו שנאמר (דברים ד, ט) ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך. וכל זמן שלא יעסוק בלימוד - הוא שוכח. ע"כ. ואדרבא כשאדם עוסק בתורה ועבודת ה' מתוך מניעות לחץ ביבלולים וצער מקבל הרבה יותר שבר, והשיית שמח עמו יותר ויותר. וכמ"ש חז"ל (אבות סוף פ"ה) לפום צערא אגרא, ובכלל זה כל המצבים הלא פשוטים בחיי האדם, המטריפים את יישוב דעתו ומונעים ומסירים חשקו מעבודת ה'. ויש בענינינו ג"כ בחיי מה שאמרו חז"ל (עירובין נד, א) האי עלמא כבי הילולא דמיא, חטוף ואכול, וכמ"ש (אבות פ"א מ"ד) אם לא עכשיו אימתי, שצריכים לחטוף תורה ומצוות ומעשים טובים, ולא לדחות, כי לא תדע מה ילד יום, (משלי כו, א), וכמו שכתוב (קהלת ט, ט) כל אשר תמצא ידך לעשות בכוחך עשה, כי אין מעשה וחשבון ודעת וחכמה בשאול אשר אתה הולך שמה. וזה ג"כ מה שאמרו חז"ל (פסחים ד, א) זריזים מקדימים למצוות, ונפסק כן להלכה ולמעשה בכ"מ, וכגון הא דידש לחטוף בימי הגשם (בפרט בחוף לארץ) ולברך ברכת הלבנה המכונה קידוש לבנה, אע"פ שאינו מוצ"ש ואין שם

הַנְּסִיּוֹן
וְכֵן שְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, שֶׁנִּשְׁאַף בַּת פְּרָעָה וְנָשִׁים נְכָרִיּוֹת רַבּוֹת, בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲלֶה עַל הַדַּעַת, שֶׁהָיָה מְהִינֵץ הַרְעַ הַנְּשָׁמִי, כִּי הָיָה חָכֵם אֲמֵת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְלָכִים א' ה'): "וַיְחַכֵּם מִכָּל הָאָדָם" וְכוּ'. וְכֵן מִנְּחַל כָּלֵל בְּיַדְיוֹ, שָׁמִי שֶׁהוּא חָכֵם אֲמֵת קָצֵת, אֵינּוּ נֶחְשָׁב אֲצִלּוֹ וְזֹאת הַתְּאֵוָה לְשׁוֹם נְסִיּוֹן. אֲפִלּוֹ אִם תִּתְבַּע אוֹתוֹ אִשָּׁה יָפָה כְּמִקּוֹם סֵתֵר, שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ לְמַלְאֵת הַתְּאֵוָה, הוּא אֲצִלּוֹ רַק שְׁמוֹת וְשִׁנְעוֹן, וְאֵינּוּ נֶחְשָׁב לוֹ לְנְסִיּוֹן כָּלֵל. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה שֶׁכַּח יוֹסֵף הַצְּדִיק שֶׁעָמַד בְּנְסִיּוֹן, יֵשׁ בָּזֶה סוֹד. וְעַקֵּר הַנְּסִיּוֹן בְּכַחֲנִיָּה הַנִּזְלָל, בְּכַחֲנִיָּת הַמְּתַקֵּת הַנְּבוֹרָת, לְנִצְחַת הַיֵּצֶר הָרָע שֶׁל מַעֲלָה. אֲבָל לֹא לְנִצְחַת הַיֵּצֶר הָרָע הַנְּשָׁמִי, שֶׁהוּא אֵינּוּ נְסִיּוֹן כָּלֵל.
(ליקו"מ עב)

והיה כי ישאלך בנך מחר

זוהי בחינת מה שהזוהיר בכל הדי' פרשיות של תפילין להגיד ולהודיע האמונה הקדושה לבנינו אחרינו. כמו שכתוב בפרשת קדש (שמות י"ג) והגדת לבנך ביום ההוא לאמר וכו' וכן בפרשה שניה (שם) והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר מה זאת ואמרת אליו בחוזק יד הוציאנו ה' ממצרים ובפרשת שמע והיה אם שמע הזוהיר ביותר (דברים ו') ושנתם לבנך וכו'. ולמדתם אותם את בניכם לדבר בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך וכו'.

כי עיקר קדושת התפילין הוא להגדיל שם ה'. ועיקר הגדלת שם ה' הוא שבכל דור ודור ידברו וישחיו בנפלאות נוראות גדולת מעשיו ונסיו ומופתיו שעשה עמנו מעולם ואשר הוא עושה עמנו בכל דור ולספר כל זאת לבנינו ולבני בנינו אחרינו מדור לדור לעולם בבחינת (שמות ג') זה שמי לעלם זוהי זכרי לדור דור וכתבי (תהלים קל"ה) ה' שמך לעולם ה' זכרך לדור ודור. וכמו שכתוב (שם קמ"ה) דור לדור ישבח מעשיך וגבורותיך יגידו וכתבי (שם ק') הודו לו ברכו שמו כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו.

כי בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים וכו'. שזה עיקר בחינת נוראות קדושת התפילין שאנו מחוייבים להניח בכל יום ויום על הראש והזרוע כדי ליכור בכל יום היטב היטב במוחו ולבו כי ה' הוציא אותנו ממצרים בנסים נפלאים ונוראים כאלה כדי לגלות שמו ומלכותו וממשלתו בכל העולם כמו שכתוב (שמות ט') ולמען ספר שמי בכל הארץ. כי מכל זה מדברים ב' פרשיות הראשונות קדש והיה כי יביאך מענין יציאת מצרים. ואחר כך שמע והיה אם שמע לקבל עלינו עול מלכותו ואמונתו ועול מצות. וכל זה צריכים לקבל בכל יום מחדש ממש.

(ליקוטי הלכות אורח חיים הלכות תפילין הלכה ז אות ו)

גאה גאה

ועיין במדרש תנחומא (בשלה יב) על פסוק כי גאה גאה, שהקב"ה גאה על כל המתגאים שכל המתגאים במה שהם מתגאים נפרע מהם, דור המבול בגשם נתגאו, בגשם נפרע מהם. אנשי מגדל בבל נתגאו בבבל נפרע מהם, אנשי סדום אמרו בואו ונשכח תורת הרגל מארצנו, והשי"ת השכיחה שלא ברצונם, פרעה ברכב נתגאה לפיכך (שמות יד) מרכבות פרעה וחילו ירה בים, סיסרא במלחמה נתגאה במלחמה לקה, שמשון נתגאה בעיניו לפיכך וינקרו את עיניו, אבשלום בשערו נתגאה בשערו לקה שנה' (ש"ב יח) ואבשלום רוכב על הפרד וכו' ויחזק ראשו באלה ויותן בין השמים ובין הארץ והפרד אשר תחתיו עבר, סנחריב במלאכים נתגאה במלאכים לקה, וכן נבוכדנצר, וכן צור, וכן נגיד צור עיי"ש באריכות, ועיין במס' סנהדרין (דף כו.) דשבנא הוה דריש בתליסר רבוותא חזקי' הוה דריש בחד סר רבוותא, כי אתא סנחריב וצר עלה דירושלים כתב שבנא פתקא שדא בגיירא "שבנא וסיעתו השלימו, חזקי' וסיעתו לא השלימו" וכו' תנא, הוא ביקש קלון בית אדוניו לפיכך נהפך כבודו לקלון, וסופו ה' שנקבחהו בעקביו ותלאוהו בזנבי סוסיהם והיו מגררין אותו על קוצים ועל ברקנים. (מתוך הספר "ש מאין")

וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך

תפילין הם עקר הדבקות להשם-יתברך, כי הם בחינת אור הו"ו של הו"ו, מן הבטול אל אור האין סוף, שמאיר על האדם בכל יום לכל אחד כפי מדרגתו. פי' יש בענין זה אלפים ורבעות מדרגות בין כל אדם ואדם, ונאפלו באדם אחד יש כמה שנויים בין כל זמן ועת. אף אף על פי כן כל אחד מ'ישראל, וזכה לקבל בכל יום התנוצצות ורשימה מאור הו"ו הזאת, שזה בחינת תפילין. אף מחמת שצריכין לתקן תחלה הכלים של המחין, כדי שיוכלו לקבל הו"ו של הו"ו הזאת, ולקשרה היטב בהמחין ולקשרה תמיד, וזה נעשה על-ידי מצות ציצת, ועל-כן ציצת קודם לתפילין. (ליקו"ה הלכות נשילת ידים שחרית הלכה ד אות ט)

למען תהיה תורת ה' בפיך

מבאר בספרים סגלות כמה מצות, שמצוה זאת מסגלת לבוא על-ידה למעלה הזאת ולענין זה, ומצוה האחרת מסגלת לזכות על-ידה למעלה אחרת, וקצין שמצוה במצות ציצת מבאר להדיא בתורת משה: "למען תזכור ורשימתם את כל מצותי וכו'", וכן: "ולא תתורו אחרי לבבכם וכו'", וכמו שמבאר באמת בגמרא הפעשה של זה שבאו הציצת וטפחו לו על פניו, ועל-ידי זה נצול מזנות; וכן בתפילין פתיב: "למען תהיה תורת ה' בפיך וכו'"; וכן לכל מצוה ועבדא טובה יש לה סגלה מיוחדת שיוכלין לזכות על-ידה לאיזה מעלה ומדרגה. ואף על-פי-כן אם רואה האדם שקיים מצוה זאת ולא זכה לזה הענין והמעלה הזאת אל יפול לב האדם מזה כלל, כי בודאי כל דברי התורה וכל דברי רבותינו ו"ל אמת ויציב, ואסור להרהר אחריהם כלל, אף אין אנו מבינים דרכי השם, פי מאד עמקו מחשבותיו, ומי יודע דרכיו? ותברך? ואולי השם יתברך העלה העבדא והמצוה שלו לצורך תקון גבוה ונפלא עוד יותר? וקצין שמצוה רבותינו ו"ל בענין שלוח הקן וקבוצ אב: הרי שאמר לו אביו וכו', היכן אריכת ימיו של זה וכו', אלא לעולם שכלו ארץ. ועוד יש בזה כמה בחינות ששעלמו מבני-אדם ואי אפשר להבינם בשלמות, והכל בשביל הבחינה. ויהיה אף שיהיה, על-כל-פנים זה הטוב שעושה לעת-עתה בודאי אינו נאבד לעולם, פי לית רעותא טבא דאתאביד.

(ליקו"ה הל' סימני בהמה וחיה הלכה ד, אות מט; ועיין עוד מזה התחוקות, אות נה)

בהוציאך את העם ממצרים

עקר יציאת מצרים הוא בחינת התעלות הנפש על הגוף, כי כל הארבע גליות נקראים על שם מצרים, מפני שהם מצרים לישראל. ועקר גלות מצרים וכל הארבע מלכיות הוא מה שהתאזרות הבאים מהארבעה יסודות של הגוף מתגברין על נפש הישראל, חס ושלוש, וזה עקר הצער והגלות של ישראל; ועל-כן ארבע מלכיות, כנגד הארבעה יסודות. וצריך כל אחד מ'ישראל לחוס על נפשו ולעמד בנסיון ולהגביר הנפש על הגוף, לצאת מגלות התאזרות של הארבעה יסודות, שזה בחינת יציאת מצרים, בחינת "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים" וכו', בחינת קבלת התורה, שהוא בחינת התעלות הנפש על הגוף, כי הנפש הוא בחינת תורה, כמבאר בפנים.

(אוצר היראה פסח ספירה ושבעות אות קלה)

יריב בן מנייה
חזרה בתשובה שלמה

להצלחת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

להערות והארות 7658704 - 052
לקבלת העלון השבועי למייל ערו קשר
במייל netzah.meir@gmail.com

לעילוי נשמת
אורי בן ניסים ז"ל

לעילוי נשמת
תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ו שבט
תנצב"ה.
נתן וצ'רנה כלאוור ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

